

Vörös Lobogó

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXV. évfolyam
7669. szám

4 oldal,
30 bani

Szerda,
1969.

november 12.

Lapunk III. oldalán

GAZDASÁGI
KÉRDÉSEK

Téli „évadnyitás” előtt a közművelődésről

Azt mondjuk: a művelődési otthon a falu közművelődési intézménye, szellemi életének reális központjává kell tenni. Az a hivatása, hogy a falusi lakosságot művelje, nevelje, kialakítsa szociális öntudatát, fejlessze sokoldalú tevékenységét, apólia szeretetét a part és a szocialista haza iránt. Tájékoztasson, terjesztse a tudományt és kultúrát, értékesítse a helyi jellegű művészeti alkotásokat és egyetesse a falu kulturális erőit. Lépjen a fejlődés megkövetelte útjára, sőt változtasson azokon a módszereken, amelyek akkor alakultak ki, amikor még irástudatlan közönséghez is szólni kellett. Értékesítse negyedszázad tapasztalatait, vegye tudomásul, hogy a művelődési igények falun is differenciálódtak, elvélre a színház, film, tévé, rádió ma már a vidéken éppen úgy valóság, mint a városban. A falu népi kultúrája sajátos körülmények között alakult ki, amikor még a várostól elszigetelten, a maga demográfiajának viszonylagos mozdulatlanságában élt. Ebből a viszonylagos mozdulatlanságból a gazdasági-társadalmi változások, a fejlődés mozdították ki. Lakosai közül sokan ingáznak a közeli vagy távolabbi városok gyáraiba, de a mezőgazdasági termelészerveket munkaszervezések, gazdasági, nagyüzemi belterjes gazdaságok, egész sor modern munkafeladatokat és foglalkozást vitt a gyakorlatba és tudatba. A falu lakosaira már nem illik egysegesen a „földműves” foglalkozás megnevezés. Allattenyésztő, kertész, traktoros, kombajnkezelő, gépkocsivezető, kovács, asztalos, agronómus, agrármérnök, tanító, tanár, orvos stb. szakmai differenciálódás mutatja, hogy bár faluban él, már városias életformát és

stílust alakít ki vagy már ki is alakított. Az ország közigazgatási-területi újjászervezése ennek a fejlődésnek a kifejezője. Összönzője annak, hogy a falu közművelődési intézményei — a művelődési otthon, könyvtár, mozi, rádióállomás, központ, falumúzeum — az igény

NAPIRENDEN

nyek differenciálódásának megfelelően modernizálódnak, azaz alkalmazkodnak a kor követelményeinek. A fejlődés új szakaszában a falu szellemi élete irányítóinak s köztük a művelődési otthon igazgatójának pusztá lelkesedése már nem elegendő. A fejlődés megköveteli a kompetenciát ahhoz, hogy be lehessen tájolni tudományos — szocio-pszichológiai — felmérés alapján, a konkrét társadalmi követelmények szintjén a teendőket, azok programját és megvalósítását, a sajátos problémák aprólékos és pontos tanulmányozása, a kezdeményezőkészség felszítása és az eredeti, érdekes, élénk, vonzó formák feltalálása a művelődési otthon igazgatójának és értelmiségieként álló közművelődési aktivistájának legfontosabb feladata. Éppen az eddigi gyakorlat hibáit mutatják, hogy az általánoságok és az egyhelyben topogás közönybe fullasztják az érdeklődést. A rutinos és sablonos, a rögtönzött és formális rendezvények egyáltalán nem hatékonyak, kompromittálják a tömegművelődés egészséges és szép célkitűzéseit. A mű

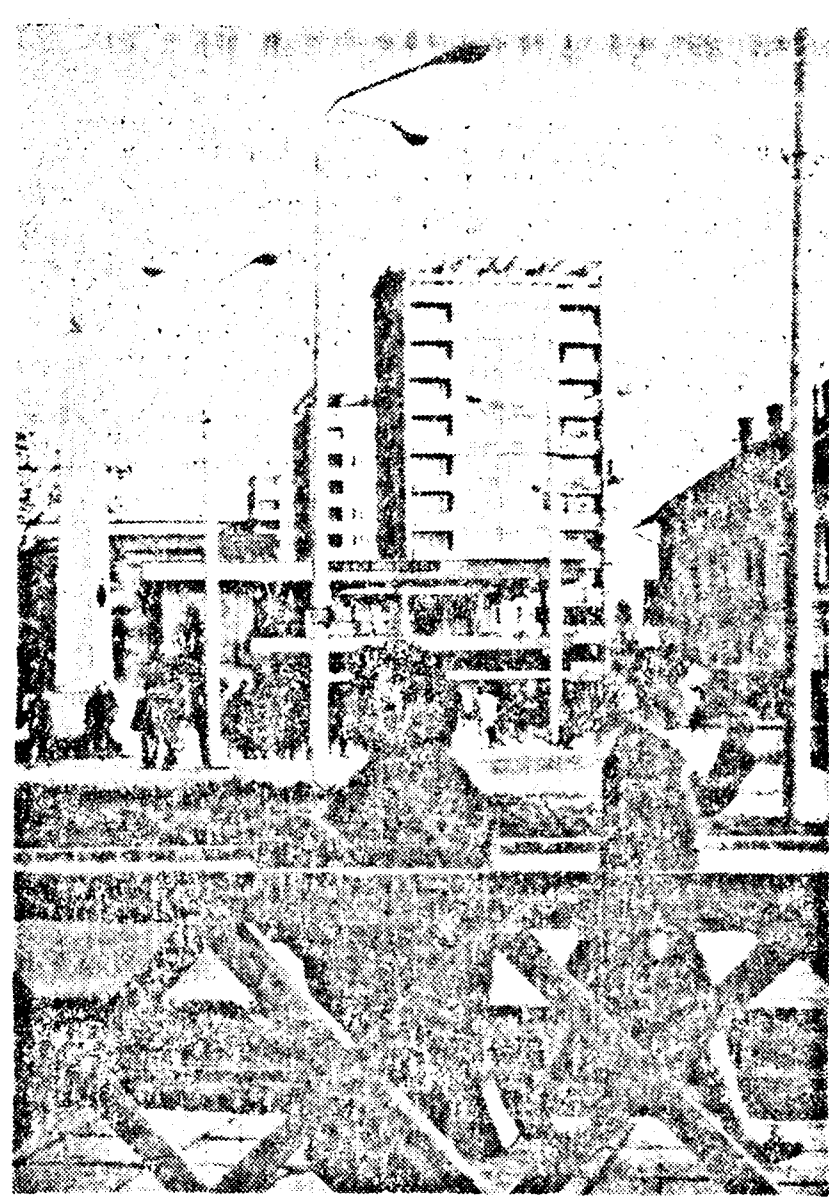
velődési otthon igazgatója kell, hogy képviselje elsősorban a kezdeményező és alkotó készséget. Hivatását csak úgy teljesítheti, ha széles látókörrrel, megfigyelőkészséggel, alapos műveltséggel, a művészetek iránti hajlammal, a falu lakosai és értelmiségi körében tekintéllyel rendelkezik: melyet nem „hivatali beosztása” révén szerez meg, hanem kompetenciájával.

Mindent miért mondtuk el? Azért, mert művelődési otthonaink téli évadnyitása küszöbén vagyunk. Szeretnénk, hogyha a Megyei Művelődési és Művészeti Bizottság nemrég megtartott plenárisán elhangzottakat és tapasztaltakat a helyi lehetőségekhez mérten az időszerű társadalmi követelmények színvonalán alkalmaznánk minden községben és faluban. Arról van szó, hogy a falusi közművelődés minden tényezője fogjon össze és alakítsa ki a téli időszakra olyan programot, amely sajátos, egyedi arculatával képes felvenni a versenyt a hivatásos művészettel, hasznos és tanulságos szórakozást és továbbképzést biztosít a falusi dolgozóknak.

A főnök kedvenc mimózája

Jártak már pálmaházban? A mérsékelt égöv alatt ezekben az üvegházakban nőnek a pálmák, a távoli földrészek egyéb bogarait, lepkéit és növényeit. Itt láthatjuk az uteráskból annyira ismerős liánokat. Fűszeres és mégis nyomott a levegő. A látogató arcát izzadság cseppek borítják és ha érzékenyebb a kelleténél, a tudatát megüli egy sajátos állapot, a nem-érzem-jól-magam-itt-állapot. Ilyen a pálmaház. Sajátos mikroklímája van, amit hőmérők tizek ellenőriznek. Mindenütt műszerek és katódo-fűtőszerek.

Sajátos mikroklíma. De találkoztam ezzel távol a pálmaházaktól. Benyitottam egy irodába, munkahelyre, beszélgettem emberekkel akik pánaszokdát az első nyolc óra sajátos mikroklimájára. Arra, hogy milyen atmoszférában keptelenség dolgozni, arra, hogy „nálunk állandóan lóg valami a levegőben” arra, hogy „magam sem tudom, de itt minden pillanatban kitérhet a

Visszapillant a nyár

(TARKÓ GABOR felvétele)

JEGYZET

Ha figyelmen kívül hagyjuk, hogy az illetők a brazilai dzsungelben dolgoznak. Pedig nem. Egy klimatológus eltolthetné az életét, hogy felderítse, mi történik a munkahely mikroklímájánál. A főnök vagy valamelyik munkatárs időszerű idegrohamai, amelyek úgy vonulnak végig az irodán, mint egy hurrikán, nyomukban csak romcsont idegeket és napokig tartó főfájást hagyva? Vagy az illető

irodában található egy mimóza? Igen, ez is előfordul. Ilyenkor a légkört úgy kell kialakítani, hogy az a mimóza kedvére. A többiek izznak vagy reszketnek kedvük szerint... A fő, hogy a mimóza jól érezze magát! Olyan esetről is hallottam, amikor valakihez „nem szabad hozzányulni!” A pálm

megnyitották a hőszigetelt előtlen? Nyilván szaladna fűzők-fűzők, munkavédelmi irodába, szakszervezeti bizottsághoz és követelnék: teremtsenek számára emberi munkakörülményeket. Miért van megis, hogy az idegrendszerre, munkavégzőképességre rendkívül nagy befolyást gyakorló lélektani mikroklimával nem foglalkozunk eleget?

Ki kell tájni ajtót ablakot, ki kell szellőztetni a munkahelyről az idegroham-hurrikánokat, a főnök kedvenc mimózáját és minden idegrohamozó, élelet megkeserítő tényezőt. A munkahely nem pálmaház és nem váratlan veszélyekkel terhes ösödő. A munkahely életünk minden napjából nyolc órát követel magának és nekünk kell megteremtelnünk azt a légkört, amely munkánkhoz a legmegfelelőbb. Még akkor is, ha egyesek „érzékenyek a huzatra”.

TOKAY GYÖRGY

Kongó Köztársaság (Brazzaville) miniszterelnökének látogatása hazánkban

Hivatalos megbeszélések

Kedd reggel Ion Gheorghe Maurer, Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának elnöke és Alfred Raoul parancsnok, Kongó Köztársaság (Brazzaville) miniszterelnöke hivatalos megbeszélést tartott a Minisztertanács Palotájában.

A megbeszélésen részt vett Corneliu Mănescu külügyminiszter, Cornel Burtică külkereskedelmi miniszter, Bujor Almasan bányai miniszter, Radu Constantinescu, a Gazdasági és Műszaki Együttműködési Kormánybizottság alelnöke, Gheorghe Lazăr helyettes faipari miniszter, Alexandru Tuijon, Románia brazzaville-i nagykövete, Emilian Manciu külügyminisztériumi igazgató.

Kongói részről a megbeszélésen részt vett Charles Assemekang külügyminiszter, Ambroise Noumazalove, a Tervbizottság koordinátora, N'Ndaye, a miniszterelnök ka-

binetigazgatója, A. Dadet, a miniszterelnök kabinet mellett működő politikai és diplomáciai tanácsos, M. Moubounon tervbiztos, D. Nzala-Backa, a Bányaiipari Minisztérium főtitkárja, M. Bangui agrárminiszter, Sebastien Bikouta, a Külügyminisztérium szerződéskezelési főosztályának vezetője.

A nyílt, baráti légkörben lefolyt megbeszélésen megtárgyalták a kétoldalú kapcsolatok számos kérdését, s hangsúlyozták, közös oha-juk felkutatni az együttműködési lehetőségeket különböző területeken a két nép érdekében, a béke és a nemzetközi együttműködés érdekében.

A felek véleményeserét folytat-tak a nemzetközi helyzet, az imperializmus ellen, a népek nemzeti szabadságának és függetlenségének megszüntetéséért vívott harc különböző vonatkozásairól is.

Protokolláris látogatás

Alfred Raoul parancsnok, Kongó Köztársaság (Brazzaville) miniszterelnöke kedd reggel protokolláris látogatást tett Ion Gheorghe Maurernél, Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsa elnökénél.

A kongói miniszterelnököt elki-

sérte Charles Assemekang külügyminiszter és más hivatalos személyek.

Ott volt Corneliu Mănescu külügyminiszter és más román hivatalos személyek.

A két államfői szívélyesen elbeszélgetett.

Ebéd a kongói miniszterelnök tiszteletére

Ion Gheorghe Maurer, Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának elnöke kedden ebédet adott a Minisztertanács Palotájának termében Alfred Raoul parancsnok, Kongó Köztársaság (Brazzaville) miniszterelnök tiszteletére.

Részt vett Ilie Murgulescu, a Nagy Nemzetgyűlés alelnöke, Corneliu Mănescu külügyminiszter, miniszterek, egyes minisztériumok és központi intézmények vezetőségi tagjai, tudományos és kulturális

(Folytatás a IV. oldalon)

Ünnepi gyűlés a fővárosban az ARLUS megalakításának 25. évfordulója alkalmából

Huszonöt évvel ezelőtt alakult meg a Román-Szovjet Baráti Társaság — az ARLUS. Ebből az alkalomból kedd délután a fővárosban ünnepi gyűlést tartottak.

A gyűlés elnökségében a következő elvtársak foglaltak helyet: Mihail Roșianu, az ARLUS Főtanácsának elnöke, Vasile Vlad, az RKP KB osztályvezetője, Mihail Marin külügyminiszter-helyettes, Ion Moraru, a Művelődési és Művészeti Állami Bizottság alelnöke, Ilie Murgulescu és Iorgu Iordan akadémikusok, az ARLUS alelnökei, Dan Marțian, az RKP Bukaresti bizottsági bizottságának titkára, Octav Livezeanu, a KKRI alelnöke, Costache Antoniu, a nép művésze, Dina Cocea érdemes művész, Anghel Ștefan, az Electrometal üzem igazgatója.

Az elnökség asztalánál foglalt helyet A. M. Zsdanov, a Szovjetunió helyettes külügyi minisztere, a Szovjet-Román Baráti Társaságának a Nagy Októberi Szocialista Forradalom romániai rendez-

vényeire érkezett küldöttség vezetője, valamint A. V. Basov, a Szovjetunió bukaresti nagykövete. Jelen voltak központi intézmények és társadalmi szervezetek vezetői, tudományos és kulturális életünk képviselői, bukaresti vállalatok és intézmények dolgozói, valamint a Szovjetunió nagykövetségének több tagja.

A gyűlést Ilie Murgulescu akadémikus nyitotta meg, majd Mihail Roșianu, az ARLUS Főtanácsának elnöke méltatta az ARLUS évfordulóinak a jelentőségét. Beszédet mondott még A. M. Zsdanov, a Szovjet-Román Baráti Társaság küldöttségének vezetője és A. V. Basov nagykövete.

A gyűlés neves bukaresti színészek művészi műsorával zárult.

Az évforduló alkalmából, a Román-Szovjet Baráti Társaság előadásában fénycéklátást nyújt, amely szemlélteti a román és a szovjet népi baráti kapcsolatának fejlődését.

(Agerpres)

KEZDETNEK

Ugy látszik az óragyártók sem jönnek pontosan a kijelölt órában. Már jöcskán szürkül, a „vizsgá-” negy fiú és két lány, a kilenc tagú zsűri egyre idegesebben nézegeti óráját. Végre összeve- rődtek vagy harmincan a kintin- teremben — munkatársak, érdeklődők, valamennyien fiatalok. S a versenyzők mint a vizsgán, kihúzták a versenytételt.

nem rossz

Vizsgázott hat óragyártó fiatal. A legtöbb pontszámot teljesítő s. „legjobb óra” címet nyerte el, a mit értékes ajándékokkal tettezt a zsűri.

Hasonló szakmai versenyek megrendezésének gondolata nem új városunkban és országunkban is számtalan rendezték már. A Victória óragyártó KISZ szervezettel munkáját azonban fél évvel ezelőtt elemelte a gyár pártalapszervezete és elmarasztalta, mert keveset foglalkozik a fiatalok problémáival... És most, hat fiatal szombatban délután vizsgabizottság elé állt. A szakmai vetélkedőt a KISZ szervezte.

— Nem gondolja, hogy kevés volt a hat jelentkező?

— Nem, kezdetnek nem kevés. Grubei Alexandru, a gyár főmérnöke, a zsűri elnöke egy pillanatra sem habozik a választ megfogalmazásával. „Nálunk még nem volt ilyen. És végül figyelembe, hogy csak a szerelő-részel szakiskolát végzett fiatal-jel jelentkezhettek”.

— Mi a véleménye, hasznos egy ilyen verseny?

— Feltétlenül. Legalább az a hat fiatal felkeltette a szakiskolában tanultakat, kézügyt, szak-könyveket tanulmányozott. Meg- len a jövőben más mestersége- liek (esetleg orvosok, marosók) szá- mára is lehetőséget teremtenek a vetélkedésre. A szervezés az ó- d- zik.

Az utolsó mondat Jerca Gheorghe technikuskának, a KISZ szerve- zet titkárának szől.

— Az első volt a legnehezebb, a többi már jobban fog menni. A

— 1500—1600 különböző típu- suk, nagyságuk. Az egyik kérdés- csoport a versenven épp erre vonatkozott: a gyár, az óragyár- tás története.

Ezenkívül volt egy nagyon érde- kes tétele: hogyan képzelné el, ha tőle függne a technológiai folya- mat megújítása a szerelő-részel- nek? Meggondolkoztató, hasznos kérdés volt, a 19 éves fiatalember — tavaly végzte a szakiskolát — érdekes szempontokat vetett fel.

A második, illetve a harmadik helyezett Proszor Ioan és Tilich Io- si ugyancsak 19 éves. Mindketten órálabát szerelnek.

A vetélkedőn ennél sokkal bo- nyolultabb műveletekről kérdezték őket.

— Tizenhárom hónapja mind lá- bat szereltek. Kicsit unalmas, nem mondom. Szerencsére nem kell mindig ezt a műveletet végezniem. Tilich Iosif sem néz fel.

— Nehéz volt a verseny?

— Összesen egy napot tanultam rá. Emlékszem a dolgokra még az iskolából. (Proszor Ioan a tavalyi promóció legjobbja volt. Nem véle- len a második hely, egy napos tanulás után sem).

— Ha tud az ember, semmi sem nehéz.

Öreg, szakállas igazság. A tudá- azonban nem jön magától.

Az óragyártó fiatalok szakmai versenyén, nem utóbbi kezdeménye- zés. De a Victóriában mégis azt je- lentli, hogy a KISZ szervezet képsé- a fiatalokat hasznos mozgósító al- cikba bevonná. És kezdetnek — maradnak a főmérnök szavainál — ez sem kevés.

J. GY.

YO — 5 — ATE hívja a világot

● Magánrepülő száll le Aradon ● Gépkocsi száguld a kis fehér csomaggal ● Pepóból mérnök lesz ● Mindent köszönünk. Megmenekült.

Az októberi éjszakában egy müncheni légitársaság berepülési engedélyt kért gépe számára, Románia Szocialista Köztársaságba. Normális körülmények között 24 óra alatt megvan a szükséges jóváhagyás.

— Rendkívüli eset, sürgős! — mondja a német diszpécser. Telegráfok kaptognak. Bécs, Budapest, Bukarest válaszol. Indulhat a gép. A repülési viszonyok jók, október 30-án csütörtökön, éjjel két órakor a müncheni repülőtéről Arad uticéláig elindult egy gép Wagner magánpilóta mellé be- ül egy orvos és két fiatalember. Egyetlen poggyászuk egy kis fe- hér csomag. Két óra múlva a kü- löns szállítmány megérkezik A- radra.

A repülőgépből kiszáll a két fiatalember. Tekintetükkel mint- ha keresnének valakit a derengő hajnalban.

A repülőtér járátójánál négy fardarturcs ember. Idegesen a- gartattnak. Határozatlan léptek- kel elindulnak a repülő utasai je- le.

— Rădulescu Nicolae számára hoztak valamit? — Ja, wir sind jetzt angekommen — hangzik a válasz.

Baráti kézfogás, az arcokról el- tűnik a furdaság. A szemek kü- lösen csillognak.

A Temesvár felé vezető mű- uton egy gépkocsi száguld. A gépkocsivező mellett egy kis fe- hér csomag. Időig nem történt semmi rendkívüli. Vagy talán mégis? Lássuk az előzményeket.

Rădulescu Nicolae 23 éves kons- tanci fiatalembert október 28-án beszéltetik a mentők a temesvá- ri Victor Babeș járánykorházba. Doktor Buzilă Vladimir profess- szor megállapítja a diagnózist: su- lyos heveny májzsugorodás, meg- tes- ne, hogy megmentsék a negy- éves műgyermek haláltól életét. A küzdelem kálváriátalan. A vér- képlet egyre rosszabbodik. A be-

teg állapota aggasztó. Nem szíve- sen, de kimondják: menthetetlen.

— Két gyógyszer segíthetne az Aminofusin meg a Hepasterin (AB) — mondja a professzor. Be- szerzésük rendkívül körülmé- nyes. Svájcban és Németország- ban gyártják. Az idő rövid, hogy az illető országokból megszerez- zük. A beteg állapota súlyos, 24 óránál tovább nem bírja a szerve- zete. Nincs mentés.

De mégis van lehetőség — ál- lítja Nicolae Petrovan, aki bejött a korházba, hogy meglátogassa barátját, kollégáját. Próbáljuk meg QUERR-el.

Nem varázsszó ez, hanem a rá- díóamatörök nemzetközi segély- kérese.

YO—5—ATE hívja a világ ösz- ses rádióamatőreit: QUERR.

— Svájc, németországi rádió- amatórok válaszolnak. Itt YO—5 —ATE, YO—5—ATE — s az éter hullámain elterjed a segélykítá- tás.

A seefeldi DL—3HC index- szel rendelkező München melletti rádióamatör meghallja a hívást. Mondatfragmensek hangzanak el. Az adás időpontja október 29, szerda éjjel.

— Barátom, holnapra kell a gyógyszer. Erte! Haldoklik egy embertársunk. Segíts!

Megszakad az összeköttetés. Nem folytatódhat az életet jelen- tő beszélgetés. Várakozással telik el néhány végtelennek tűnő óra.

A temesvári repülőtér parancs- noka is felajánlja szolgáltatást.

— Megkeressük a müncheni DL—3HC jellel adó rádióama- tőrt. Két óra múlva visszaállítják az összeköttetést.

Beszélttem már a Bayer gyógyszergyárral. Elküldjük nek- tek a szükséges gyógyszereket, hallatszok a megnyugtató válasz.

Ezek a repülés előzményei. Né- hany ember összefogott, hogy megmentsenek az életnek egy is- meretlen. Nem telt el 24 óra sem, amikor a temesvári Victor Babeș korházban Cucuruz Lőrinc kez- elő orvos kezében ott volt a Rădu- lescu Nicolae életét jelentő — fe- hér csomag.

A nevezetes éjszaka óta eltelt két hét. Rădulescu Nicolae ma már kiküldi az ajtóig látogatóit, sétál az ősi falevelekkel borított kórház parkjában. Mérnök lesz belőle.

— Pepó, ahogy a barátai neve- zik, nem okára ismét hallgathatja az előadásokat. Egészséges ember- ként távozik a kórházból. Ő az első betegünk, akit egy ilyen kri- zis után sikerült ismét lábra álli- tani. Természetesen az érdem nemcsak a miénk — mondja Bu- szilă professzor, — hanem mind- azoké, akik fáradságot nem is- merve összefogtak, hogy meg- mentsek Pepó életét.

Munteanu Vasile, az aradi re- pülőtér parancsnoka jegyzőköny- vet lapozgat.

— Megvan — mutat rá a pi- ros pasztával bejegyzett adatra. A gép október 30-án fél 6-kor szállt fel repülőtérünkről, fedelzetén a- zokkal, akik: készségesen válaszol- tak a segélykérő társunk. Bucsuzól csak annyit kértek tőlünk, közöl- jük a beteg állapotát és azt, hogy sikerült-e megmenteni életét? No- vember 1-én telezen közöltük: Köszönünk mindent, barátok. Fá- radásodokat siker koronázta Megmenekült.

— Megvan — mutat rá a pi- ros pasztával bejegyzett adatra. A gép október 30-án fél 6-kor szállt fel repülőtérünkről, fedelzetén a- zokkal, akik: készségesen válaszol- tak a segélykérő társunk. Bucsuzól csak annyit kértek tőlünk, közöl- jük a beteg állapotát és azt, hogy sikerült-e megmenteni életét? No- vember 1-én telezen közöltük: Köszönünk mindent, barátok. Fá- radásodokat siker koronázta Megmenekült.

— Megvan — mutat rá a pi- ros pasztával bejegyzett adatra. A gép október 30-án fél 6-kor szállt fel repülőtérünkről, fedelzetén a- zokkal, akik: készségesen válaszol- tak a segélykérő társunk. Bucsuzól csak annyit kértek tőlünk, közöl- jük a beteg állapotát és azt, hogy sikerült-e megmenteni életét? No- vember 1-én telezen közöltük: Köszönünk mindent, barátok. Fá- radásodokat siker koronázta Megmenekült.

— Megvan — mutat rá a pi- ros pasztával bejegyzett adatra. A gép október 30-án fél 6-kor szállt fel repülőtérünkről, fedelzetén a- zokkal, akik: készségesen válaszol- tak a segélykérő társunk. Bucsuzól csak annyit kértek tőlünk, közöl- jük a beteg állapotát és azt, hogy sikerült-e megmenteni életét? No- vember 1-én telezen közöltük: Köszönünk mindent, barátok. Fá- radásodokat siker koronázta Megmenekült.

— Megvan — mutat rá a pi- ros pasztával bejegyzett adatra. A gép október 30-án fél 6-kor szállt fel repülőtérünkről, fedelzetén a- zokkal, akik: készségesen válaszol- tak a segélykérő társunk. Bucsuzól csak annyit kértek tőlünk, közöl- jük a beteg állapotát és azt, hogy sikerült-e megmenteni életét? No- vember 1-én telezen közöltük: Köszönünk mindent, barátok. Fá- radásodokat siker koronázta Megmenekült.

— Megvan — mutat rá a pi- ros pasztával bejegyzett adatra. A gép október 30-án fél 6-kor szállt fel repülőtérünkről, fedelzetén a- zokkal, akik: készségesen válaszol- tak a segélykérő társunk. Bucsuzól csak annyit kértek tőlünk, közöl- jük a beteg állapotát és azt, hogy sikerült-e megmenteni életét? No- vember 1-én telezen közöltük: Köszönünk mindent, barátok. Fá- radásodokat siker koronázta Megmenekült.

— Megvan — mutat rá a pi- ros pasztával bejegyzett adatra. A gép október 30-án fél 6-kor szállt fel repülőtérünkről, fedelzetén a- zokkal, akik: készségesen válaszol- tak a segélykérő társunk. Bucsuzól csak annyit kértek tőlünk, közöl- jük a beteg állapotát és azt, hogy sikerült-e megmenteni életét? No- vember 1-én telezen közöltük: Köszönünk mindent, barátok. Fá- radásodokat siker koronázta Megmenekült.

— Megvan — mutat rá a pi- ros pasztával bejegyzett adatra. A gép október 30-án fél 6-kor szállt fel repülőtérünkről, fedelzetén a- zokkal, akik: készségesen válaszol- tak a segélykérő társunk. Bucsuzól csak annyit kértek tőlünk, közöl- jük a beteg állapotát és azt, hogy sikerült-e megmenteni életét? No- vember 1-én telezen közöltük: Köszönünk mindent, barátok. Fá- radásodokat siker koronázta Megmenekült.

— Megvan — mutat rá a pi- ros pasztával bejegyzett adatra. A gép október 30-án fél 6-kor szállt fel repülőtérünkről, fedelzetén a- zokkal, akik: készségesen válaszol- tak a segélykérő társunk. Bucsuzól csak annyit kértek tőlünk, közöl- jük a beteg állapotát és azt, hogy sikerült-e megmenteni életét? No- vember 1-én telezen közöltük: Köszönünk mindent, barátok. Fá- radásodokat siker koronázta Megmenekült.

— Megvan — mutat rá a pi- ros pasztával bejegyzett adatra. A gép október 30-án fél 6-kor szállt fel repülőtérünkről, fedelzetén a- zokkal, akik: készségesen válaszol- tak a segélykérő társunk. Bucsuzól csak annyit kértek tőlünk, közöl- jük a beteg állapotát és azt, hogy sikerült-e megmenteni életét? No- vember 1-én telezen közöltük: Köszönünk mindent, barátok. Fá- radásodokat siker koronázta Megmenekült.

SEKERES GABOR

Az útnakindítás gondja közös

Júnehúny hét eleit az iskolázás óta. Az első osztályosok al elkerkeztünk a betűtanuláshoz. Az olvasás időszaka. Ezzel kapcsolatban szeretnénk felhívni a szülők figyelmét egy-két dologra. De mielőtt rátérnénk erre, addig tegyük rövid visszapillantást: eltelt időszakra, a tanévkezdés óta annyi izgalmas rejtőgető első lapja. Az ismeretlen apróságokkal együtt... — hat és hét osztályosok — számunkra is sok újat tartogatott az a tanév. Az első nehézségeken hamar átlutottunk. A tapasztalatokból tanulmányi oktatunk.

Már az első napokban feltűnt, hogy egyik szülő hibát követett el akkor, amikor a gyermek nem készítette elő kellőképpen az iskolába lépés nagy eseményére. Ahol szeretettel beszélünk a családban az iskoláról, a szülők háttérbe emeltek egykori tanítókat, az a gyermek kíváncsi lett az első osztályba. Ahol pedig ijeszgették, hogy „majd ad majd a tanítóné” vagy fenyegették, hogy „majd megtudod az iskolában”, ott félve, nehéz szívvel állt be a padba s napok keltek hozzá, amíg feloldódott szorongása. Lassan-lassan megnyugodott az ilyen gyermek is, mert látta, hogy nem olyan borzasztó az iskola mint ahogy azt a sok ijesztés után elképzelte. Délben megannyibbult sietett haza, hogy feljebb elmesélje: nem történt semmi rossz az iskolában. A napok múlásával eltűnt arról az edtség, teljesen megkönnyebbült.

Többször megtörtént az osztályban, hogy a tanítás végén, amikor hazamenéshez készülődnek nem egy gyermek sajnálkozott: de kár, hogy már haza kell menni. Sőt, egyik szombatnapon, amikor azt mondták a gyermekeknek, hogy holnap vasárnap lesz, nem kell iskolába járni, az egyik kis első osztályos felkiáltott: de kár, hogy vasárnap lesz. Mikor megkérdeztem, hogy miért kár: azt felelte, mert akkor nem jöhetnek az iskolába. A további kérdésekből azt is megtudtam, hogy otthon unatkozik. Pedig megvannak még azok a játékok, amelyekkel nemrégiben olvastuk, hogy a gyermek hamar meg-

első három betű megtanulása után már önálló szavakat olvasunk. A betűk összeolvasása a legnehezebb az I. osztályosoknak. Illetve van szükség a szülők segítségére. Ez persze nem abban áll, hogy tanulásuk leül a gyermek mellé és ha nem tudja kiolvasni a szavakat, ő olvassa ki helyette. Így a gyermek hamar meg-

tanulja kívülről és amikor az iskolában a szövegből kifaradván egy-két szót kérdezzük, akkor nem tudja. Föltétlenül helyes, ha mellette vagyunk, amíg tanul, de hagyjuk, hogy önállóan kapcsolja össze a betűket. A szülők csak irányítsák, javítsák ki ha valamit hibásan olvas, DE, és ezt szeretnénk hangsúlyozni, a legnagyobb türelemmel. Gondoljanak kedves szülők arra, hogy gyermekük még csak hat-hét éves, ezek a kezdeti nehézségek, türelmetlenségükkel ne törjék le az önbizalmukat. Tanuláskor biztosítani kell a nyugodt légkört. Kedvesen foglalkoz-

CSEFAI Mária,
tanítónő

Szülőknek TAVASZTÓRÓI

sen játszott, de az iskolabárárs más irányba terelte érdeklődését, osztálytársai között jobban érzi magát.

Egy másik kislány megfázott és köhögött. Édesanyja otthon a karta tartani egy-két napig. A gyermek kétségbeesetten tette fel a kérdést: és az iskola? És így van ezzel kevés kivétellel minden elsőosztályos. Ebben az időszakban nagyon szeretnek iskolába járni.

Mert mit is tanulnak az első osztályosok az első hetekben? Ismerkednek az iskolai renddel, figyelemmel, beszéd- és értelmegyakorlatokat végeznek, helyes, tisztá beszédre oktatják őket, írási előgyakorlatokat végeznek, hangoztatnak és sok olyat tanulnak, amire a későbbiek során szükség lesz. Az első időszakban betűket még nem tanulnak. Az írással, olvasással is később ismerkednek.

Az első „előkészítő” hetek szinte észrevétlenül teltek el. Elérkezett a betűtanuláshoz. Az írási előgyakorlatok szinte egyik gyermeknél sem okoztak nehézséget. De most már betűkké kell alakítani a felhőt, számára egyenesen, görbénék vált vonalakat és össze is kell olvasni azokat. Az

ÉRT ÖN A FUTBALLHOZ ?

— Végeredmény-féldő verseny —

A XII. forduló szelvényének ellenőrzésénél sajnálatos tévedés áldozata lett Juhász László, Sándor Anna és Lantos Albert versenyzők; óvásoknak helyt adtunk és az összesített táblázaton a kijavított végeredményt tüntettük fel.

A XIII. forduló eredményei:

Aradi CFR—Szt. Olimpia	végeredmény	2:0—10 pont
	féldő	1:0—5 pont
Küfösi—Vagonul	végeredmény	1:0—10 pont
	féldő	0:0—5 pont
Electroputere—Szebeni CSM	végeredmény	2:1—10 pont
	féldő	2:0—5 pont

A legtöbb pontot elért versenyzők közül ezúttal Gáll Mihálynak kedvezett a szerencse, sorshúzas alapján az övé lett a könyvtárol. A fordulónak a következők érték el a legtöbb pontot:

1. Burkus István (Arad), Gáll Mihály (Arad) és Zsámbók András (Gals) 35—35 pont.
2. Bumba Péter (Pécska), Darázs József (Arad), Dokopil István (Pankota), Farkas Ferenc (Nagyvarjas), Gali Lajos (Kisjenő) és Lantos Albert (Ujzámán) 30—30 pont.
3. Buzsik István (Arad) és Juhász László (Arad) 25—25 pont.

- Az összesített verseny élménye:
1. FARKAS FERENC (Nagyvarjas) és ZSÁMBÓK ANDRÁS (Gals) 295—295 ponttal.
 2. JUHÁSZ LÁSZLÓ (Arad) 280 ponttal.
 3. BUZSIK ISTVÁN (Arad) és GALL LAJOS (Kisjenő) 275 — 275 ponttal.
 4. LANTOS ALBERT (Ujzámán) 265 ponttal.

A következő forduló tippszelvénye:

ÉRT ÖN A FUTBALLHOZ?

Végeredmény — féldő verseny (XIV.)

Vagonul—Electroputere	végeredmény	féldő
Aninai Minerul—Aradi CFR	végeredmény	féldő
Románia—Görögország	végeredmény	féldő

A versenyző nevei
Pontos lakcímei
Beküldési határidő: november 15. szombat.

Tájékoztató

Új üzletek falun

A szentannai fogyasztási szövetkezet kereskedelmi körzetéhez négy helység (Szentanna, Caporal Alexa, Fazekasvársánd és Kis-szinye) tartozik. Feladata maradéktalanul kielégíteni a vásárlók egyre növekvő igényeit. A szövetkezet sokat fejlődött az utóbbi időben és egyre fejlődik, üzlethálózata egyre bővül. Jelenleg egy cukrászda, egy vaskereskedés és egy papírkereskedés berendezését végzik.

Nemrég adták át rendeltetésének Szentannán az új, korszerű önkiszolgáló élelmiszerüzletet. Konzervfélések, italok, édesség, téstafélék stb. — bőségesen található. Az új önkiszolgálási forma gyorsabb, operatívabb teszi az árustást. Ezért is kedvelik a vásárlók. Ez az egyik titka az új üzlet nagy forgalmának.

Előadás

A Barátság Házában ma, 18 órai kezdettel Zsnel Florea bukaresti újságíró előadást tart az ENSZ közgyűlés XXIV. ülésszakának munkálatairól.

Hangverseny

November 14-én, pénteken este 20 órakor és vasárnap november 16-án 11 órakor az Aradi Állami Filharmonia a Kulturpalota nagyszínpadon hangversenyt ad. Vezető Eugen Procop. Közreműködik Ienei Aurora, Múseron G. Dimiurescu Nyitány, Liszt II. A-dur zongoraversenye, Csajkovszkij V. é-moll szimfónia. Berők részére a hetedik szelvény érvényes.

Vasárnap, november 16-án 17.30 és 20 órakor a Kulturpalotában népszerű hangversenyt rendez az Aradi Állami Filharmonia népi zenekara Cíntec drag pe Cris și Mures címmel. Szólisták: Petre Săbădeanu, Agela Buciu a Rádó-Televíziótól, Sofia Preda, Silvia Silvestru, Vasile Pop, Vezényel Adv. Ionaș, Folklorgyűjtő Ion. T. Florea. Jegyek a Kulturpalota pénztárána kaphatók naponta 11—13, és 16—19 óra között.

Bábszínház

Vasárnap, november 16-án fél 11-kor: ALBÁ CA ZAPADA.

Időjárás

Az aradi meteorológiai intézet jelenti: ma, november 12-én változó idő. Napközben szórvaos felhőképződés és helyi eső lehetséges. Mérsékelt, időközönként megélénkülő délnyugati, nyugati szél. A hőmérséklet lassan emelkedik. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2—6, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 13 és 17 fok között váltakozik. Reggel helyi ködképződés.

Várható időjárás november 13-án és 14-én: továbbra is változó idő. Napközben felhőátvonulások és helyi eső lehetséges. A hőmérséklet az időköz elején állandósul, majd fokozatosan csökken.

Rádió

Szerda, november 12.

BUKAREST I.: 5.05—9.30-ig Reggeli szórakoztató műsor. — 9.30 Új könyvek. — 10.30 Könyvről-könyvről. — 11.05 Operatőrrel. — 12.30 Néni zene. — 14.10 Iskolarádió. — 15.30 A hét zeneszerzője: Robert Schumann. — 16.30 Jogi témák. — 17.05 Ifjúsági adás. — 18.10 Gazdasági szemle. — 19.30 Zenebarátoknak. — 20.20 Eminescu versek. — 21.00 Henriette Yvonne Stahl otthonában. — 22.20 Sport. — 22.30 Magnóskor, figyelem. — 0.01-0.02 Rádió hangverseny.

BUKAREST II.: 6.10 Zenés matiné. — 8.10 Pioniroknak. — 9.00 Népi zene. — 10.30 Ifjúsági adás. — 11.30 Az Irodalomkritikus feltevéseiből. — 12.15 Városok dalai. — 14.30 Régi hangszerek. — 15.00 Tudományos adás. — 19.30 A költészetről. — 20.35 Képzőművészeti adás. — 21.00 Rádiószínház. — 23.05 Ritka lemezek. — 24.00 Szimfonikus hangverseny.

Filmek

MUREȘUD: Egri csillagok (10. 14. 17. 20).
STUDIO: Mabuse doktor végrendelete (11. 15. 17. 19. 21).
IFJUSÁGI: Hivatások (11. 16. 18. 20).
VICTORIA: Angelika és a szultán (11. 14. 16. 18. 20).
PROGRESUL (Ujrad): A colt árnyékában (17. 19).
SOLIDARITATEA (Gáj): A sólyom nyomában (17. 19).
MIKELARA: Cár és tábornok (19).
CFR (Grădite): Janosik (16. 19).

A VIDEKI MOZIK MŰSORA
PÉCSKA: Edentől keletre.
LIPPA: A tigris.
BOROSJENŐ: Kreola, a szemed úgy ég mint a tűz.
KISJENŐ: X komiszár és a három zöld kutya bandája.
SZENTANNA: Ut a Szaturnusz felé. A Szaturnusz bolgój vége.
RAJNA: Szerettelek.
NAGYDAR: Anyai szív.
KÜRTÖS: A fekete herceg.
VIDAGOS: Erős lelkek.
PANKOTA: Szerelmek és Végasban.
VINGA: A mágikus város.
BOROSSEBES: Adio, Gringo.
KÖRÖSBÖKÉNY: Egy udvari bolond krónikája.

Szerda, november 12.
18.00 Tanulóifjúságnak.
18.30 Népdalok.
19.00 Híradó.
19.20 Egy kis zene.
19.30 Transzfokátor.
20.00 Dr. Jekyll és Hyde ur — játékfilm.
21.50 Reflektor.
22.00 Irodalmi műsor.
22.40 Margareta Pislaru énekél.
23.05 Híradó.

Színház

CSUTORTÖKÖN, november 13-án este fél 8 órakor: Dona Juana (1-bérlét).
VASARNAP, november 16-án délután fél 4 órakor: Dona Juana (bérletszünet). Este fél 8 órakor Viteazul (B-bérlét).

ÉRTESÍTÉS

November 13-án, 14-én és 15-én veszteség elleni oltást végeznek a huzsáki Baha Nawac utca 28 szám alatt lévő orvosi helyén. A kutyák oltása kötelező. Az alábbi kerületekben lakó eb-tulajdonosok hozzák el állataikat a fent megjelölt címre: Buzsák, Pernyá, Sága, Kadas- és Szilvástelep.

Az Oktatásügyi Minisztérium közleménye

Az Oktatásügyi Minisztérium közli az egyetemi tanévvel kapcsolatban:
Az első félév 1970. január 31-ig tart, a téli szünet 6. 1969 december 21. és 1970. január 4. közötti időszakra esik.
Február 1. és 17. között sor kerül a vizsgaszesszióra, február 18. és 24. között pihenő következik.
A diákok február 1. és 24. között részleges vizsgát is tehetnek, ilyenirányú kérésüket január 15-ig kell benyújtaniuk.
A második félév február 25-én kezdődik és május 30-án ér véget. A nyári vizsgaidőszak június 1—28., az őszi szeptember 7—21.

Ne feledje el megújítani előfizetését a VÖRÖS LOBOGÓ-ra!

a Vörös LOBOGÓ melléklete lányoknak, asszonyoknak

— 65 —
Övjük virágainkat
Otthonunk egyik legkedvesebb virága, vidéki és városi házak udvarainak és verandáinak pompás díszé, a faedényben nevelt, oleánder, röviden: leándor. Ma már nem csak piros, fehér, rózsás lilás, de sárga és csíkozott szirmú, sőt szegfűszerűen illatú virágú leándor is nevelnek kertészeink. Városunk virágkedvelői között soknak az oleánder a kedvence. Most időszaki, ha a tél előtt szakszerűen készítjük elő a telelésre. Ime néhány tudnivaló, amit nem árt ismernünk, eredetéről, múltjáról és kezeléséről.
A Földközi-tenger mellékéről származott hozánk a XVII. században. Szakirodalmunkban 1664-ben, Lippai János a „Posoni kert” című könyvében találkozzunk vele először. Leirja, hogy hajdan a délidéken, nyírkos helyeken tenger, folyók és patakok partjain egész vadon, ligeteket alkotott.
A görögök „néron”-nak is nevezték, s a néphit legendái szerint, árnyékában szívesen pihentek meg a Nereidák. Nereusz tengeri isten, bájos, de nagyon szégyényes leánynak.
Régi római írásművekben, „oleandra” néven emlegetik, utalva arra, hogy levele, az olajfához hasonlít. Linné, a „Nerium oleander” nevet adta neki. E szép növényben, mérges nedvek, glikozidok, vannak, melyek ha emberi szervezetbe jutnak, súlyos mérgezést okoznak. Az állatunk ma egyedileg nevelt leándor formája, lombosága nem oly szép mint délen, vadon élő testvéreinek külseje. de virágzaskor éppen olyan pompásan, szép látványt nyújt. Ha nvaron napos helyen tartjuk bőven losoljuk, hetenként tápsóval is gazdagítjuk talaját. bőségesen és hosszantartóan virágzik. Télire óvni kell a fagytól, így fagymentes, világos, szellős helyen folyosón, vagy nem meleg pincében teleltetjük. Ha párák helyre állítjuk (például mosókony-

— 66 —
hába), nedvkeresése nem áll meg, a növény nem pihen. Ha pedig nincs téli nyugalma, a következő nyáron nem virágzik. Szaporítása nemcsak áttétellel, hanem — tavasszal — „iffitással” (egy harmad ág-rész visszavágásával) bővebb virágzásra ösztönözhető. Szaporításának legegyszerűbb és közismert módja: a gyökereztetés. Felelmetes ellensége a pajszetű, amit nikotinos oldattal sikeresen irthatunk.
P. V.
Gyermekszáj
Péterkénék ki van sírva a szemé. Apja megkérde: — Mi történt, miért bógtél? — Semmi, semmi. Csak összeveszttem a feleséggel...
Anyuka zongorázik, majd megkérde hat éves fiacskáját: — Nos, hogy tetszett? — Nagyon — szö a gyermek, majd a pedálra sandítva megjegyz: — Nem adtal túl sok gázt?
Pistiéknek ilre születtek. A kislány nagy érdeklődéssel figyeli, amint járdeik öket.
Az egyik őrök öketlenül bóg, a másik meadán halatnak.
Pisti nézi, nézi őket, majd megszólal: — Ezt a csendesebbet tartjátok meg!

— 67 —
NAGYMAMA, MESÉLJ!
Irma Babes*)
Miki játékszere
A papa egy reggel megfogta ötéves fiacskájának, Mikinek a kezét és elindult vele a nemzetközi közlekedési kiállításra. Az óriási téren sűrű emberáradatba kerültek. Ekkor egy mellettük haladó bácsi így szólt barátjához: — Ez az új mozdony kolosszális! Képzeld, százharmincat fut óránként!
Miki papája is szeretne volna megnézni a híres mozdonyt, de sajnos oly nagy tömeg állt körülötte, hogy ez lehetetlen volt. Azt nem meszte alagutakon, hidakon keresztül. Itt már volt hely. Miki papája elragadtatva állt meg és nézte a szerelvényeket. Miki megunt a dolgot, megrántotta apja kezét és így szólt: — Gyere már apus. Ez nem érdekes. Otthon éppen eleget játszol az én vonatommal!
A papa me hallotta Miki szavait. Egyszer azonban hirtelen arra eszmélt, hogy Miki keze nincs már az övében. Ekkor magánkívül rohant a megafon-barakba, ahonnan percek múlva már hangzott is a jelentés.
— Figyelem! Figyelem! Aki egy, piros trikós fiúcskát lát egyedül, kísérelje azonnal az irodánkba! A fiu neve Miklós.
A papa verejtékező homlokkal rohant ide-oda, míg nem egy embercsoporthoz ért, amely nagy határozással figyelt valamit. Egy rendőr is, aki a háttérben egy emelvényen állt, velük nevetett.
A hatalmas acélzsinórveteg vezérfülkéjében egy íci-pici mozdonyvezető ült és komoly arccal végezte felelősségteljes munkáját, miközben teljes erejéből sziszegte: „Ssss...”
A kis Miki volt.
*) Victor Babes, a nagy tudós külföldön élő unokahúga.

— 68 —
A szépségápolás a XVII. században érte el fénykorát. Az alkímisták a javasszonyok, a sok ostoba és hiszékeny embernek köszönhetően vagyonukat a pipereasztalok roskadozóinak sok rizsporos, kenőcsös, festékes dobozoktól. A hölgyek és urak illatfelhőben usztak. A „Napkirály” is uszott sokmindenben. Dícsőségben, fényben, pompában. Csak éppen vízben nem! Reggelenként illatszerezelt áttatott törölközővel „tisztálkodott”. A tornyos rizsposporokát viselte oda vezető, hogy a tisztátalan hajban, fejbőrön elősködők tanváztak. Ekkor a hölgyek és urak személmű tárgyait sora egy-egy hosszú féművel egészítették ki. Ezzel vakargatták fejüket a paróká alatt.
A rokokó korabeli hölgyek mosdótálcái kicsi, fali porcelán viktartó volt. Ebbe mártogatták reszelélenként zsebkendőjüket és törölték meg szemüket. Annál több kozmetikai szert használtak. S az egészségtelen kotyvalékoktól, a tisztálaltságtól igen gyakoriak voltak a bőrbetegségek.
Később, a biedermeier korban az emberek lassan rájöttek a tisztaság fontosságára. E kor hölgyei betegesen tiszták voltak. A rend, az izlés általános szabállyá vált. A kozmetikai szerek azonban nem veszték ki. Am az orvosi vegyszert fejlődésével a hölgyeknek is sikerült megismerniük a „csodaszerek” káros hatását. Divattá vált a sápadt arcbőr. Hogy ezt elérjék, a nők citromot nyalogattak, ecetet ittak, koplaltak és kerültek a napfényt. Szoros fűzőket is viseltek. Mindez károsan hatott ki egészségükre. Ezért az orvosok nem egyszer hallatták tiltakozó szavukat a kor divatja ellen.
A feltűnő sápadtság korra is letűnt. A múlt század végén, sőt századunk elején is a nők erősen festették magukat. Erről azonban majd legközelebb szövelek.
P. ZS

Kongó Köztársaság (Brazzaville) miniszterelnökének látogatása hazánkban

(Folytatás az 1. oldalról)

dolgozó és más hivatalos személyek.
Jelen volt Charles Assemekang kongói külügyminiszter és az Alf-

red Raoul parancsnok kíséretében lévő többi kongói hivatalos személy.
A baráti légkörben lefolyt ebéd után a két miniszterelnök pohárköszöntőt mondott.

Brassóban

Alfred Raoul parancsnok, Kongó Köztársaság (Brazzaville) miniszterelnöke és a kíséretében lévő hivatalos személyek délután Brassó megyei látogatásra utaztak.
A vendégeket elkíséri Bujor Almasan bányai miniszter, Alexandru Tujon, Románia brazzaville-i nagykövete, Tudor Jianu, a Külügyminisztérium protokolligaz-

gatója és más hivatalos személyek.
A kongói vendégeket Brassóba érkezésükkor Constantin Cirtină, a megyei néplapács elnöke, Constantin Șutu, a városi néplapács elnöke, Brassó municípium polgármestere és a helyi állami szervek más képviselői köszöntötték szívélyesen.
(Agerpres)

Ausztria szövetségi elnöke fogadta a román katonai küldöttséget

BÉCS. — P. Stănescu, az Agerpres tudósítója jelenti:

Franz Jonas, Ausztria szövetségi elnöke keddi reggel fogadta a román katonai küldöttséget, amely Ion Ioniță vezéreztetésével, a fegyveres erők miniszterének vezetésével Georg Prader honvédelmi miniszter meghívására látogatást tesz Ausztriában.

A rendkívül szíves légkörben lefolyt megbeszélés az elnök meglepődéssel elevenítette fel a zokat az érdekes és eredményes megbeszélések, amelyekkel nemrég romániai látogatása során folytatott Nicolae Ceaușescuval, az Államtanács elnökével és más román

magas tisztviselői személyekkel. Jonas elnök meglepetéssel a román-osztrák kapcsolatok pozitív alakulását.

A román katonai küldöttséget ugyanazonnap fogadta Hermann Witthalm alelnök.

Románia fegyveres erőinek minisztere reggel, a Hofburgban megkoszorúta a Hősök Emlékművét.

Délben Georg Prader osztrák honvédelmi miniszter ebédel adott a román katonai küldöttség tisztjeire. Az ebéd után pohárköszöntők hangzottak el.

Délután a román katonai küldöttség különrepülőgépen Innsbruckba utazott.

AZ „AMERIKAI KATONAI TÁRSADALOM SZOLGÁLATÁBAN” nevű szervezet bizottsága a New York Times-ban nyílt levélben kérte fel Nixon elnököt a vietnámi háború befejezésére.
„On nem nyerheti meg a békét a háború folytatásával. A háború vietnámiizálása a harcok folytatását jelenti” — hangzik a

levél. A bizottság felkéri Nixon elnököt, ne halogassa a vietnámi kérdés rendezését és rendelje el a hadműveletek beszüntetését Dél-Vietnámban. A bizottság ugyanakkor felhívja mindazokat akik békét akarnak, hogy vegyenek részt a Washingtonban november 13-án és 15-én tartandó háborúellenes tüntetéseken és nagygyűléseken.

A Lengyel NK műszaki fejlődésének rövid áttekintése

Korunk műszaki-tudományos forradalma, amely kiterjed az emberi tevékenység valamennyi területére, mint minden országban, a Lengyel Népköztársaság gazdaságában is számos strukturális változást von maga után.

W. Gomulka, a LEMP KB első titkára az 1971–1973-évi nemzeti gazdaságfejlesztési tervfeladatokról fejtette ki, egyik választási bevezetőben hangsúlyozta, hogy az új terv kidolgozásánál szem előtt fogjuk tartani a meglévő potenciálunkat, a műszaki-tudományos forradalom eredményeinek nagyobb mértékű felhasználását a termelési folyamatban és az egész nemzeti gazdaságban, előtérbe helyezve a rendkívül időszerű termelői szektorokat. Ennek megfelelően a Lengyelországban kitartó erőfeszítések lesznek a meglévő termelési kapacitások hatékonyabb kihasználására, és főként a modern technika elsajátítására és bevezetésére a nemzeti gazdaság összes ágaiban. A termelési volumen tetemes növe-

lést olyan modern berendezésekkel valósítják meg, amelyek lehetővé teszik mind a nyersanyag, mind a munkaerő hatékonyabb felhasználását. Míg jelenleg éves munkahely felszerelése 600 000 zloty költenek, 1971–1973 között, a technika gyors fejlődése következtében már 800 000-et fognak költeni.

Az ország ipari fejlődésének egy másik karakterisztikus jelensége a munkatermelékenység gyors ütemű növekedése, amit szintén korszerűsítéssel valósítanak meg. Csak egyetlen példa: 1965-ből viszonyítva, 1968-ban 10 000 000 tonnával gyarapodott a szénkitermelés. Ez idő alatt a bányászok számát 7000-re csökkentették.

A magas technikai színvonalú berendezések kezelése, nagyobb szakképzettséget igényel. Hogy a bányászok példájánál maradjunk, megállapíthatjuk, hogy jelenleg a lengyel bányákban dolgozó technikusok 40 százaléka főiskolát vég-

zett, de a középfokú végzettségű dolgozók száma is állandóan nő.

Lengyelországban a modern technika bevezetésének irányait és ütemét a gazdasági és társadalmi feltételek határozzák meg. Szüntelenül gondoskodnak a munkafeltételek javításáról, ugyanakkor szem előtt tartva a munkabiztonság és a higiénia előírásait. Igen sok vállalat volt kénytelen évtizedek óta megváltoztatni a termelési technikát és a termelési folyamatot, hogy ne veszélyeztesse a munkások egészségét.

A munkaerő keresletnek is nagy szerepe volt a vállalatok modernizálási folyamatában. Jellemző tény például, hogy azok a vállalatok, amelyek a kevés munkaerővel rendelkező üzemekben működnek, az első között igyekeztek automatizálni a termelési folyamatot, s ezzel tulajdonképpen elindították az egész ország gazdaságára kiterjedő mozgalmat.

MIHAI FABIAN

Az Edo-korszak aranya

A japán történelem részletesen tanulmányozták az 1868. évi forradalmat, amellyel kezdetét vette az úgynevezett Meiji-korszak, vagyis az egész államhatalom a szög kezéből Japán császárára kezebe ment át. Senki sem tudta azonban pontosan megállapítani, hogy mi lett a sorsa a szögnek kincsének, amely „az Edo-korszak aranya” néven szerepel a korabeli iratokban. Megállapított tény, hogy a Tokugawa-családhoz tartozó szögnek, akik az országot több mint 250 éven át elszigetelték a világ többi részétől, arra kényszerítették az összes házbírókat, hogy egész aranykincsüket és ékszereiket szállítsák be a tokiói állami kincstárba. Ezzel az intézkedéssel állították azt a kincsnek megakadályozni, hogy a kincsek kikerüljenek az országból, mert ezeket háború esetén hadművelésre akarták felhasználni. Amikor már elkerülhetetlenül vált az országot a to-

kioi császári palotából kormányzó szögnek bukása Kokukenoszuken O-guri akkori pénzügyminiszter parancsot kapott, hogy az egész kincs részt juttassa a Tokiótól nyugatra fekvő Akagi hegyre, ezek a kincsek a Hókaidó szigetre, a két Hókaidó szigetre menekült munkás töredékes elbeszélése alapján az elrejtett kincset. Azóta is számos kincskereső járja a hegyvidéket. Maszaburo Saegusa jelenleg 84 éves volt rendőrelőnek 32 évét szánta rá a kincskeresésre. A legutóbbi világ háború idején naponta 300 katonát rendelték ki, akik a hegy körülbózó pontjain ástak, hogy nyúljanak bukkannak a kincsek. Alkalmilag a kincset 60–70 méter mélységben ásták el és a kincs-

keresők felvezetésére több üreget ástak, amelyeket alagutakkal kötöttek össze.

A lapok Toshio Kenmochi, 67 éves takasági lakos szenzációs kiadványát jelentése nyomán kezdtek foglalkozni az Edo-korszakból származó kincs történetével. Kenmochi, aki az Akagi hegy (Gumma prefektúra) lábánál elterülő városban él, azt állítja, hogy megfigyelte a japán szögnek kincsének titkát. A híres stratégák családjából származó Kenmochi hangzottak, hogy az elrejtett aranyat csak az egykorú dokumentumokban szereplő utmutatások segítségével lehet megtalálni. Chu Ku Kungming III. századbeli kínai stratégia módszerével megfigyelt három idevágó doku-

mentumot, s tudja a kincs rejtekhelyét. Egyébként közölte az utasításokat, hogy az aranyat nem kívánja eltulajdonítani, hanem kormányzati közreműködésével akar hozzáférni felkutatásához.

Tadachika Kuwata, a tokiói Kohugakuin Egyetem történelmi professzora, az Edo-korszak történelmi szakértője kijelentette, a kincs léte semmiképpen sem tagadható, viszont az nem biztos, hogy még nem találták meg, hiszen az Akagi hegyekben számtalan kincskereső fordult már meg az idők folyamán. Egyáltalán nincs kizárva, hogy az aranyat időközben valaki kiást és értékesítette. Még az is feltételezhető, hogy jónéhány nagyobb üzlet a szögnek kincsével bonyolítottan le jelenleg. Persze, mindez csak feltételezés. Az igazság az, hogy a szögnek kincséről mitsem lehet tudni, s így Kenmochi nyilatkozata érthetően nagy vihart kavart fel.

F. TUIU

NEMZETKÖZI ÉLET

EN
SZ

„A tengerfenéket kizárólag békés célokra használják fel”

— Nicolae Micu felszólalása —

NEW YORK. — C. Alexandreaie, az Agerpres tudósítója jelenti:

Az ENSZ-közügyes politikai bizottsága folytatja a vitát az államok területi vizein kívüli tengerfenék békés felhasználásának kérdésében. E napirendi ponttal párhuzamosan megvitatják 33 államnak azt a határozattervezetét, amely szorgalmazza egy olyan nyilatkozattervezet megfogalmazását, mely kijelöli az államok tevékenységét a tengerfenék kizárólagos békés felhasználása terén.

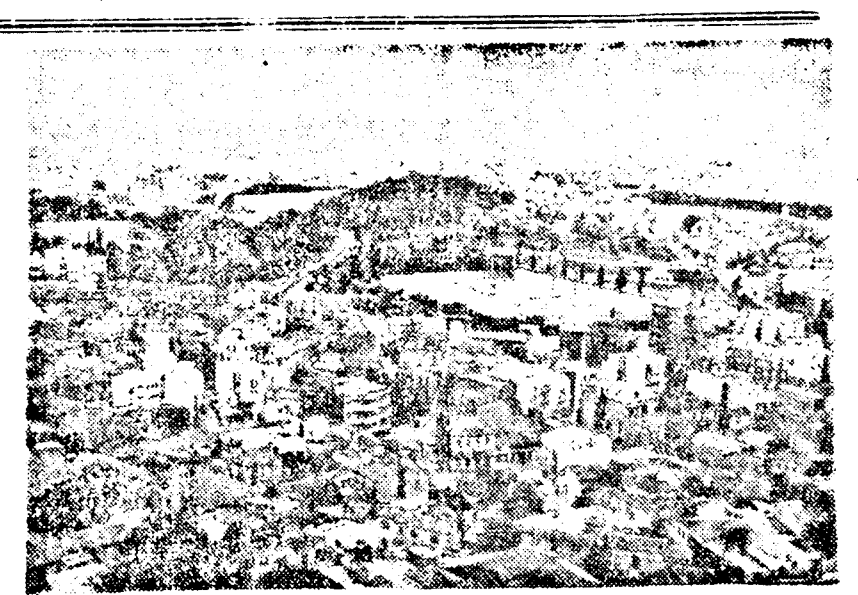
Nicolae Micu román delegátus felszólalásában szómbavette a fenti kérdéssel foglalkozó ENSZ-bizottság munkájának eredményeit. Kifejtette azt a meggyőződését, hogy türelemmel és az összes államok álláspontjának figyelmes tanulmá-

nyozásával el lehet érni egy olyan jogügyi elvi nyilatkozat kidolgozását, amely alapul szolgálhat az államok tevékenységéhez az állami területi vizeken kívüli tengerfenék kutatásában és felhasználásában. Mint mondotta, nagy figyelmet kell fordítani arra, hogy a tengerfenéket kizárólag békés célokra használják fel.

A román küldött leszögezte: Ahhoz, hogy a jövőben az összes államok bekapcsolódjanak a tengerfenék felkutatására és felhasználására irányuló közös erőfeszítésekbe, már most konkrét akciókat kell kezdeni; mindenekelőtt meg kell

szervezni az e területen rendelkezésre álló tudományos és műszaki információk széles körű átadását, és az összes országokban, elsősorban a fejlődő országokban, szakembereket kell kiképezni.

Nicolae Micu befejezésül rámutatott, nem engedhető meg, hogy hatalmas területek kincseivel egy kis államszempont rendelkezzen. E kincseknek kivétel nélkül minden ország gazdasági haladását kell szolgálniuk, s mindenekelőtt fontos hozzájárulást kell jelenteniük a fejlődő országok gazdasági fellendülésének folyamatában.

GÖRÖGORSZÁG: Athén központja az ókori műemlékekkel.

Ausztrália új kormánya

CANBERRA (Agerpres).

Canberrában közzétették az új liberális-ágrárpárti koalíciós kormány listáját. Miniszterelnök hivatalból John Gordon, a Liberális fő csoportjának, a liberális pártnak a vezetője, John Mc Ewen, az ágrárpárt vezetője helyettes miniszterelnök, valamint kereskedelem és iparügyi miniszter lett. A külügyminiszteri tisztségben nem maradt meg Gordon Freeth, akinek az október 25-i választásokon nem sikerült újból képviselői mandátumot szereznie, s így a tártár William Mc Mahon volt pénzügyminiszterre bízta. A kinevezés meglepetést keltett, mivel Mc Mahon kijelentette, hogy mindaddig nem vállal miniszterséget amíg a kormányt John Gordon vezeti. Mc Mahon jelöltette magát a tártvezetői tisztségre, de sikertelenül.

Az új kormányban még részt vesz többek között Malcolm Fraser (honvédelem), Leslie Bury (köznyelv), Peter Nixon (belsőügy), Billv Snedder (munkaügy), Phillip Lynch (bevándorlásügy).

KÜLFÖLDI TÁVIRATOK

AZ ENSZ DEKOLONIZÁCIÓS KÖZBIZOTTSÁGA jelentést tett közzé a külföldi monopóliumok dél-afrikai tevékenységéről, s megállapítja, hogy ez a tevékenység komoly akadály a gyarmati országok és népek függetlenségének megadására vonatkozó nyilatkozat végrehajtásának. E jelentés szerint a Namíbiában, Rhodéziában, Angolában és Mocambique-ben befolyásolódott külföldi monopóliumok bizonyos államok nyílt támogatását élvezik, s továbbra is gazdasági és pénzügyi segítséget nyújtanak a dekolonizációval szembe szálló rendszereknek.

TOVÁBB TERJED AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN a sztrájkmozgalom, amelyet e napokban a General Electric társaság csaknem 150 000 munkásának sztrájkja ural. Az ohioi Columbian bevezette a munkát a Westinghouse Electric társaság üzemének 4000 alkalmazottja. Pittsburghban a Johns and Laughlin társaság két acélfőöntője közül az egyik leállt a szakszervezetekkel felmerült konfliktus következtében. New Yorkban folytatódik a helybeli telefonársaság 40 000 szerelőjének sztrájkja.

MADRASBAN KÖZZÉTETT HÍVATALOS ADATOK SZERINT 120 halál és 1200 sebesült volt a legutóbbi ciklonnak Andhra Pradesh indiai államban.

AZ AMERIKAI KÜLÜGYMINISZTERIUM BEJELENTETTE, hogy a nyugat-európai körúton lévő Elliot Richardson helyettes külügyminiszter Párizsban találkozik Henry Cabot Lodge-al, a Vietnam Konferencián részt vevő amerikai küldöttség vezetőjével. Nem közzétették, hogy a helyettes külügy-

miniszter visz-e magával újabb utasításokat.

A MAGYAR ORVOSI OKTATÁS KEZDETEIN 200. évforduló alkalmából rendezett ünnepségek keretében kedden a Budapesti Orvostudományi Egyetemen ünnepélyes külsőségek között díszdoktorrá avattak több világhírű tudóst. A Budapesti Orvostudományi Egyetem tiszteletbeli doktori címével tüntették ki Stefan Milcu akadémiust, a Bukaresti I. C. Parhon Intézet igazgatóját is.

DR. LINUS C. PAULING KÉT-SZERES NOBEL-DÍJAS, aki részt vesz az amerikai geológiai társaság munkálatain, felszólította az USA kormányt, hogy szívelegje meg az amerikai nép háború elleni tiltakozását. Pauling hangsúlyozta, hogy az USA továbbra is nagy anyagi és emberi erőforrásokat pazarol katonai célokra.

UJABB RADIÓGALAXISOKAT FEDEZTEK FEL a Pasadenai Technológiai Intézet csillagászai a Palomar-hegyi csillagvizsgáló fotoképes spektrofotométerrel, felszerelt óriásteleszkóppal. A galaxisoknak fénylő magva, spirális képződményei vannak és erős rádiószugárzást bocsátanak ki. A tudósok nem csillagfúzióknak, hanem magrobbanásnak tulajdonítják az új galaxisok rendkívüli fényerejét. Minthogy a spirális képződmények miatt alakul kvázislagokhoz hasonlítanak, úgy vélik: a világegyetem fejlődésének újabb fázisára bukkantak.

HETFO ESTE ANKARÁBAN letartóztatták Edip Kemal Mahmud libanoni államfőt, akit azzal vádolnak, hogy illegális politikai mozgalmat vezetett, amely

IZRAELI-EGYIPTOMI LÉGICSATA

Kedd reggel, helyi idő szerint 6.30 órakor a Szuézi-csatorna térségében légi csata zajlott le izraeli és egyiptomi repülőgépek között — jelentette a France Presse egy Tel Aviv-i katonai szöveg közlése alapján. A szöveg szerint miközben az izraeli gépek az egyiptomi katonai állásokat bombázták, az egyiptomi légierő közbelépett. A harcokban három egyiptomi gépet lelőttek. Valamennyi izraeli gép — mondotta — visszatért támaszpontjára.

KAIRÓ. (Agerpres).

Az EAK katonai szövegét megértesítette, hogy kedd reggel légi csata zajlott le egyiptomi repülőgépek és 12 izraeli gép között, amelyek Szuéz városától délre megsértették az EAK légitérét — közli a Reuter. Az egyiptomi légierő közbelépett, s a harcokban — mondotta a szöveg — két izraeli gépet lelőttek. Egy egyiptomi gép nem tért vissza támaszpontjára.

Fülöp-szigetek

A legvéresebb választás

A Fülöp-szigeti általános választások első részleges eredményei szerint Ferdinand Marcos, a jelenlegi elnök a várakozásnak megfelelően győztesként fog kikerülni. A szavazókörzetek 49 százalékában már megszámolták a szavazatokat. Marcos elnökre 1 448 358-an szavaztak, míg ellenfele Sergio Osmena szenátor 678 333 szavazatot kapott.

Hasonló a helyzet az alelnökjelöltek esetében is: Fernando Lopez, a jelenlegi alelnök eddig 1 441 183 szavazatot kapott, ellenfele Genaro Magsaysay szenátor 654 413 szavazatával szemben.

A UPI szerint a hatalom lévő vezetők biztosra veszik, hogy győznek az ország minden tartományában, még azokban is, ahol

Sergio Osmena ellenzéki pártja nagy népszerűségnek örvend. Az elnök személyét illetően a választások végleges eredményét ma, szerdán teszik közzé. Az alelnök, a nvole új szenátor és a 110 kongresszusi tag nevét később hozzák nyilvánosságra.

Bár a korteshaditárat igen heves vitákat eredményezett, maga a választás különösebb meglepetések nélkül ment végbe, leszámítva azt, hogy a különböző összetűzések sok áldozatot követeltek. A 23 esztendővel ezelőtt kiküldött Fülöp-szigeti Köztársaság történetének ez volt a legvéresebb választása, mert — állapítja meg a UPI — július elsein, a választási kampány kezdete óta, a különböző rivális csoportok összetűzéseiben 63 ember vesztette életét.

A rejtkehelyen egy bombát, egy időzített robbantásra alkalmas műszert, dinamitot, gránátokat és tüllényeket találtak.

HÉTFO N SZICILIÁTOL MINT-EGY 60 mérföldre a Földközi-tengerbe zuhant egy Corsair típusú amerikai katonai repülőgép. A pilóta eltűnt.

AZ AMERIKAI KÜLÜGYMINISZTERIUM szakértői csoportja a helyszínen tanulmányozta, helytálló-e Kambodzsa az a tiltakozó bejelentése, hogy a Dél-Vietnámban használt lombtalnító vegyszerek nagy károkat okoztak a határvidéki növényvilágban. A szakértők valóban megállapították a flóra pusztulását, de megjegyezték: a károkat tulajdonképpen csak a száraz évszak után lehet majd pontosabban felbecsülni.

TOBB EURÓPAI METEOROLÓGIAI INTÉZET egészen különleges késő őszi időjárásról számol be. Miután a Skandináv-félszigeten és más nyugat-európai vidékeken heves viharok jeleztek, most Észak-Görögországból érkezik a hír, hogy ott nagy esőzések és havazások vannak. A hegyeket már hótakaró borítja és Görögország több központi részén is a hőmérséklet 0 fokra süllyedt.

A CIPRUSI RENDŐRSÉG HETFO N RAZZIÁT tartott, amelynek során tíz fős fegyverraktárra bukkant. Öt személyt letartóztattak.

14 éves légikalóz

NEW YORK (Agerpres).

Az amerikai hatóságok letartóztattak egy 14 éves fiút, aki hét-főn el akarta téríteni utjáról az egyik Cincinnati és Chicago között közlekedő utasszállító repülőgépet, hogy az Olaszország felé folytatja útját. A fiú a Cincinnati repülőterén szállt fel a repülőgépre és a gép még a kifutópályán volt, amikor egy női utast késél fenyegetett meg. Ugyanakkor felszólította a stewardessét, közölte a gép parancsnokával, hogy Olaszországba akar menni.

A repülőgépbejárat kísérletnek hamarosan vége szakadt, mert a fiút letartóztatták.

Az 1990-es esztendő gyógyszerei

LONDON (Agerpres).

Londonban közzétették az Egészségügyi Minisztérium gazdasági osztályának Az 1990-es esztendő gyógyszerei című jelentését. A dokumentum szerint husz éven belül számos olyan gyógyszer kerül forgalomba, amely meggyorsítja a tanulás folyamatát, leküz-

di a fáradtságot és a hűléses megbetegedéseket.

A szervátültetés 1990-ben már szokásos operáció lesz. A brit szakemberek véleménye szerint 1975-ig megoldják a cukorbetegség gyógyítását. A rák gyógyítását illetően a prognózis már kevésbé bátorító.

Házi arzenál

NEW YORK (Agerpres).

West Bridgewaterben a rendőrség egy Ralph E. nevű egyén házában valóságos fegyverraktárra bukkant.

A kétemetelen háznak csaknem minden szobájában különféle kaliberű fegyvereket találtak, köztük két német gyártmányú, 20 mm kaliberű tényleg ható fegyvert, egy

aknavetőt, számos aknát, nagy mennyiségű kézigyújtót, öt ismétlőgépet, különböző automata és félautomata puskákat, valamint kétféle mennyiségű lövedéket. „Ez a legnagyobb fegyver-rejtőhely, amelyet 20 éves pályafutásom alatt láttam” — jelentette ki Victor Fazio, a nyomozó csoport vezetője.

Életveszélyes szenvedély

PÁRIZS (Agerpres).

Franciaországban a sziv. és ér. zsalékát az iszákosság okozza. A bántalmak és a rák után az alkoholizmus a legjelentősebb okozója a halálos eseteknek — írja a L'Express párizsi hetilap. A közlekedési balesetek 40–45 százalékát

és a munkabalesetek 15–20 százalékát az iszákosság okozza. A májcirrhózis 75 százalékban az alkoholfogyasztás idézi elő. A májcirrhózis betegek száma az 1956. évi 2 736-ról 17 158-ra emelkedett jelenleg.